

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

శుక్రవారం (మార్చి నాలుగో రోజు)

రెండు వేల ఇరవై రెండు

PRSENT

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ బి.ఎస్.భానుమతి

సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ నెంబరు: 2549 ఆఫ్ 2018 మధ్య:

1. కృష్ణా జిల్లా అవనిగడ్డ జేసీసీ, మొవ్వ మండలం కూచిపూడి గ్రామానికి చెందిన మీర్జా జరీనా బేగం 41 ఏళ్ల మిర్జా జాఫర్ అబ్బాస్.

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

1. కృష్ణా జిల్లా మొవ్వ మండలం కూచిపూడి గ్రామానికి చెందిన సంక సుబ్బారావు వెంకటేశ్వర్లు(53).
2. సనక రాజ కుమారి సుబ్బారావు, కృష్ణాజిల్లా మొవ్వ మండలం కూచిపూడి గ్రామానికి చెందిన 46 ఏళ్లు.
3. కృష్ణా జిల్లా మొవ్వ మండలం కూచిపూడి గ్రామానికి చెందిన చలమలశెట్టి రంగారావు, తండ్రి నరసయ్య(80).

... పిటిషనర్ తరపు

న్యాయవాది: ప్రతివాదుల తరపున పి.ప్రభాకరరావు తరపు న్యాయవాది:

కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది: ఉత్తర్వు

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ బి.ఎస్.భానుమతి

సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ నెం.2549 ఆఫ్ 2018

ఆర్డరు:

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 227 ప్రకారం ఈ సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ ను విఫలమైన పిటిషనర్-పిటిషనర్ దాఖలు చేశారు.

21.03.2018న కృష్ణా జిల్లా అవనిగడ్డ ప్రిన్సిపల్ జూనియర్ సివిల్ జడ్జి ఐవలో ఉత్తీర్ణత సాధించారు. ఓఎస్ లో నెం.229 ఆఫ్ 2018. నెం.125 ఆఫ్ 2008.

2. రివిజన్ పిటిషనర్-పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది శ్రీ పి.ప్రభాకరరావు, శ్రీ ఎం.ప్రసాదరావు వాదనలు వినిపించారు., ప్రతివాదుల తరపున వాదించిన న్యాయవాది - ప్రతివాదులు.

3. రివిజన్ పిటిషనర్/పిటిషనర్ సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1908 ('కోడ్') లోని సెక్షన్ 151 కింద టెయిలబుల్ వారెంట్ జారీ చేయాలని పిటిషన్ దాఖలు చేశారు.

చలమలశెట్టి ప్రభుదాస్ ఎస్.ఓ.రంగారావు, నిజాంపేట, హైదరాబాద్, దర్శకత్వం

సమన్లకు సమాధానంగా సాక్షి కోర్టుకు హాజరు కాకపోవడంతో కూకట్ పల్లి పోలీస్ స్టేషన్ స్టేషన్ హౌస్ ఆఫీసర్ అతడిని కోర్టులో హాజరుపర్చాలని కోరారు.

బి) 2nd చట్టం కింద ఒక నిర్దిష్ట నిబంధన ఉన్నందున కోడ్ లోని సెక్షన్ 151 కింద పిటిషన్ కొనసాగించదగినది కాదని ప్రతివాది పిటిషన్ ను వ్యతిరేకించాడు మరియు ఈ ప్రతివాది అదే కోర్టు యొక్క ఫైలుపై 2014 యొక్క OS.నం.115 లో ప్రభుదాసు మరియు 3 పై దావా వేశాడు.^{1d} ఈ దావాలో ప్రతివాది మరియు పేర్కొన్న దావా పెండింగ్ లో ఉంది. ప్రభుదాసుకు, పిటిషనర్ కు మధ్య

కుమ్మక్కయ్యారని ప్రతివాది పేర్కొన్నారు. 2018 సంవత్సరం నుంచి ఈ వ్యాజ్యంపై సుదీర్ఘ వ్యాజ్యాన్ని కొనసాగిస్తున్నారని, విచారణను అడ్డుకునేందుకు ఇది మరో ప్రయత్నమని పేర్కొంటూ ఈ పిటిషన్ను మరింత ప్రతిఘటించారు.

4. సమన్లకు అనుగుణంగా సాక్షులు హాజరుకాని ప్రక్రియకు సంబంధించి కోడ్ లోని ఆర్డర్ XVI రూల్ 10 కింద ఒక నిర్దిష్ట నిబంధన ఉన్నందున, కోడ్ లోని సెక్షన్ 151 కింద ఈ పిటిషన్ నిర్వహణ సాధ్యం కాదని పేర్కొంటూ పిటిషన్ ను కోర్టు కొట్టివేసింది. నియమావళి XVIలోని రూల్ 10లోని సబ్ రూల్ (3) ప్రకారం, సాక్షులు తనకు జారీ చేసిన సమన్లకు హాజరు కాకపోవడం మరియు సమన్లు జారీ చేయకపోవడం చట్టబద్ధమైన సాకులు లేనిది అని కోర్టు భావిస్తే, అతను సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి హాజరుకావాలని, ఆ తర్వాత కూడా, సాక్షి హాజరుకాకపోతే, కోర్టు బెయిలబుల్ లేదా నాన్ బెయిలబుల్ వారెంట్ జారీ చేయవచ్చు.

5. నిర్ధారణకు పాయింట్:

ఈ ఉత్తర్వుల్లో ఏమైనా అక్రమాలు, అవకతవకలు జరిగాయో, ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకుందా?

మొన:

6. చట్టాన్ని తప్పుగా ఉటంకించడం వల్ల పార్టీకి ఉపశమనం లభించదని, ఒకవేళ ఆ పార్టీకి ఆ హక్కు ఉందని చట్టంలో పేర్కొన్నారు. క్లెయిమ్ చేయబడిన ఉపశమనం కోడ్ యొక్క ఆర్డర్ XVI, రూల్ 10 పరిధిలోకి వస్తుంది కాబట్టి, పిటిషనర్ క్లెయిమ్ చేసిన ఉపశమనం ఆ నిబంధన పరిధిలో మంజూరు చేయబడుతుందా అని పరిశీలించాలి. మరింత మెరుగ్గా అభినందించడం కొరకు, నియమావళి యొక్క ఆర్డర్ XVI నియమం 10ని ఇక్కడ పొందుపరచడం మంచిది:

10. సాక్షులు సమన్లను పాటించడంలో విఫలమైన విధానం.

1. సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి లేదా ఒక పత్రాన్ని సమర్పించడానికి హాజరు కావాలని సమన్లు జారీ చేయబడిన వ్యక్తి, అటువంటి సమన్లకు అనుగుణంగా హాజరు కావడం లేదా డాక్యుమెంట్ సమర్పించడంలో విఫలమైతే, కోర్టు-

(a) సేవ చేస్తున్న అధికారి యొక్క ధృవీకరణ పత్రాన్ని అఫిడవిట్ ద్వారా ధృవీకరించనట్లయితే, లేదా సమన్ల యొక్క సేవను ఒక పక్షం లేదా అతని ఏజెంట్ ద్వారా అమలు చేయబడి ఉంటే, లేదా

(b) ఒకవేళ సర్వీసులో ఉన్న అధికారి యొక్క ధృవీకరణ పత్రం అంతగా ధృవీకరించబడినట్లయితే, సర్వీసును ప్రభావితం చేసిన అధికారి లేదా పార్టీ లేదా అతని ఏజెంట్ యొక్క ప్రమాణాన్ని పరిశీలించవచ్చు, లేదా సమన్ల యొక్క సేవ లేదా సేవను తాకకుండా ఏదైనా కోర్టు అతనిని అలా పరిశీలించేలా చేయవచ్చు.

2. అటువంటి సాక్ష్యం లేదా ఉత్పత్తి మెటీరియల్ అని నమ్మడానికి కోర్టు కారణాన్ని చూసినప్పుడు, మరియు అటువంటి వ్యక్తి, చట్టబద్ధమైన సాకు లేకుండా, అటువంటి సమన్లకు అనుగుణంగా హాజరు కావడం లేదా పత్రాన్ని సమర్పించడంలో విఫలమైనప్పుడు లేదా ఉద్దేశపూర్వకంగా సేవను నివారించినట్లయితే, అతను సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి హాజరు కావాలని లేదా దానిలో పేరు పెట్టాల్సిన సమయం మరియు ప్రదేశంలో పత్రాన్ని సమర్పించాలని ఒక డిక్లరేషన్

జారీ చేయవచ్చు; మరియు అటువంటి డిక్లరేషన్ యొక్క కాపీని అతను సాధారణంగా నివసిస్తున్న ఇంటి బయటి ద్వారం లేదా ఇతర ముఖ్యమైన భాగానికి అతికించాలి.

3. అటువంటి ప్రకటన జారీ చేసే సమయంలో లేదా తరువాత ఏ సమయంలోనైనా, కోర్టు తన విచక్షణ మేరకు, అటువంటి వ్యక్తిని అరెస్టు చేయడానికి బెయిల్ తో లేదా లేకుండా వారెంట్ జారీ చేయవచ్చు మరియు అటాచ్ మెంట్ ఖర్చుల మొత్తాన్ని మించకుండా, మరియు నియమం 12 కింద విధించే ఏదైనా జరిమానా మొత్తాన్ని మించకుండా, తనకు తగిన మొత్తానికి అతని ఆస్తిని జప్తు చేయడానికి ఆదేశించవచ్చు:

స్థిరాస్తుల జప్తుకు ఏ చిన్నకారు కోర్టు కూడా ఉత్తర్వులు ఇవ్వరాదని స్పష్టం చేసింది.

7. నియమావళి యొక్క ఆర్డర్ XVI రూల్ 10ని సరళమైన రూపంలో అర్థం చేసుకోవడానికి, సమన్లు అందుకున్నప్పుడు, ఒక సాక్షి 'చట్టబద్ధమైన సాకు లేకుండా' హాజరు కానప్పుడు, రూల్ 10(1)లోని విధానపరమైన రైడర్ కు లోబడి, కోర్టు జారీ చేయవచ్చని చెప్పవచ్చు.

(1) రూల్ 10(2) ప్రకారం నిర్దేశిత విధంగా హాజరుకావాలని ఒక డిక్లరేషన్ లేదా; (2) అటువంటి డిక్లరేషన్ జారీ చేయకుండా లేదా ఎప్పుడైనా, (i) అటువంటి సాక్షిని అరెస్టు చేయడానికి బెయిలబుల్ లేదా నాన్ బెయిలబుల్ వారెంట్ జారీ చేయడం లేదా (2) అతని ఆస్తిని జప్తు చేయమని ఆదేశించడం.

(a) అటువంటి కఠినమైన చర్య(లు)ను ఆశ్రయించడానికి ముందు, అటువంటి రాబోయే కష్టాల నుండి సాక్షుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడానికి రూల్ 10(1) కింద ఒక విధానపరమైన రక్షణ

కల్పించబడుతుంది, (i) సర్వీస్ ఆఫీసర్ లేదా (ii) పార్టీ లేదా (iii) అతని ఏజెంట్, సమన్ల యొక్క సేవను తాకడం లేదా పనిచేయకపోవడం వంటి వాటిని కోర్టు పరిశీలించాల్సి ఉంటుంది.

(i) తప్పనిసరిగా, (ఎ) సర్వీస్ అధికారి యొక్క ధృవీకరణ పత్రాన్ని అఫిడవిట్ ద్వారా ధృవీకరించకపోతే, లేదా (బి) సమన్ల సేవను ఒక పక్షం అమలు చేసినట్లయితే, లేదా (సి) సమన్ల సేవను ఒక పార్టీ యొక్క ఏజెంట్ ద్వారా అమలు చేయబడి ఉంటే; లేదా

(ii) సర్వీస్ అధికారి యొక్క సర్టిఫికేట్ అలా ధృవీకరించబడినట్లయితే విచక్షణాత్మకంగా (ఉండవచ్చు లేదా కాకపోవచ్చు).

(b) మరో మాటలో చెప్పాలంటే, సర్వీస్ ఆఫీసర్ యొక్క సర్టిఫికేట్ అఫిడవిట్ ద్వారా ధృవీకరించబడినట్లయితే, సర్వీస్ అధికారిని పరిశీలించవచ్చు లేదా పరిశీలించకపోవచ్చు, కానీ, సర్వీస్ అధికారి యొక్క సర్టిఫికేట్ అఫిడవిట్ ద్వారా ధృవీకరించబడకపోతే, సర్వీస్ అధికారిని పరిశీలించాలి. ఒకవేళ సమన్లు జారీ చేయడం పార్టీ లేదా అతని ఏజెంట్ ద్వారా చేయబడినట్లయితే, అటువంటి పార్టీ లేదా అతని ఏజెంట్ ను పరిశీలించడం తప్పనిసరి.

8. ప్రస్తుత కేసులో కోర్టు సమన్లు అందుకున్నప్పటికీ సాక్షి కోర్టుకు హాజరు కాలేదని పేర్కొంటూ పిటిషనర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేయడం మినహా, సర్వీసులో ఉన్న అధికారి ధ్రువీకరణ పత్రాన్ని అఫిడవిట్ ద్వారా ధృవీకరించినట్లు చూపించలేదు.

9. పిటిషన్ కు మద్దతుగా పార్టీ దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ ఈ నిబంధనకు అనుగుణంగా ఉందని న్యాయవాది వాదించారు. సమన్లు జారీ చేసింది పార్టీ కాదనే కారణంతో ఇలాంటి వాదనను అంగీకరించలేం. రూల్ 10(1) ప్రకారం అఫిడవిట్ ద్వారా ధృవీకరించిన సర్వీస్ అధికారి ధ్రువీకరణ పత్రం తప్ప సర్వీసు అధికారి సమన్ల సేవలను ధృవీకరించే పార్టీ అఫిడవిట్ కాదు. కోడ్ లోని రూల్ 10(1) ప్రకారం, పైన చర్చించిన విధంగా, ఈ విషయంలో కూడా అటువంటి విధానాన్ని అవలంబించాల్సి ఉంటుంది.

10. అప్పుడు రూల్ 10(2) కింద డిక్లరేషన్ జారీ చేయడం లేదా బెయిలబుల్/నాన్ బెయిలబుల్ వారెంట్ జారీ చేయడం లేదా ప్రొసీడింగ్ పేరాగ్రాఫ్ లో పేర్కొన్న విధంగా రూల్ 10(3) కింద ఆస్తుల జప్తుకు ఆదేశించే అవకాశం కోర్టుకు లేదు. కానీ రూల్ 10(2) లేదా (3) కింద సబ్ రూల్ (1)లో పేర్కొన్న షరతులను పాటించడంపై స్టే ఏర్పడుతుంది. ఈ కేసులో కింది కోర్టు నిబంధనలను సరైన కోణంలో పరిశీలించడంలో విఫలమైందని, తద్వారా ఆర్డర్ XVI రూల్ 10లోని నిబంధనలను సక్రమంగా పాటించకుండా కోడ్ లోని సెక్షన్ 151 కింద వారెంట్ జారీకి ఉపశమనం కల్పించలేమని పేర్కొంటూ పిటిషన్ ను కొట్టివేయడంలో తప్పు చేసింది.

కోడ్..

11. చట్టంలోని నిబంధనలతో సంబంధం లేకుండా, సెక్షన్ XVI రూల్ 10 ప్రకారం సరైన రీతిలో పిటిషన్ దాఖలు చేయాలని ట్రయల్ కోర్టు పిటిషనర్ ను ఆదేశించి, రూల్ 10(1)ను పాటించాలని, ఆ తర్వాత రూల్ 10(2) లేదా (3) కింద తగిన విధంగా ముందుకు సాగి ఉండాలి. అందువల్ల, ట్రయల్ కోర్టు తన అధికార పరిధిని సక్రమంగా ఉపయోగించడంలో విఫలమైందని మరియు ఈ పిటిషన్ ను ఆర్డర్ XVI రూల్ 10 కింద దాఖలు చేసినదిగా పరిగణించి ఆర్డర్ XVI రూల్ 10 కింద చర్యలు తీసుకోవాలని ట్రయల్ కోర్టును ఆదేశించడం ద్వారా ఉత్తర్వులను కొట్టివేయాల్సి ఉంటుందని ఈ కోర్టు గుర్తించింది.

12. ఫలితంగా, సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ అనుమతించబడుతుంది మరియు 21.03.2018 నాటి ఉత్తర్వులను ఐఎలో ఆమోదించారు. ఓఎస్ లో నెం.229 ఆఫ్ 2018. 2008లోని నెం.125ను కొట్టివేసి, అందులో పేర్కొన్న ప్రక్రియను పాటించాలని పిటిషనర్ ను ఆదేశిస్తూ కోడ్ లోని 16వ నిబంధనలోని నిబంధనలను అనుసరించి పిటిషన్ ను దాఖలు చేయడానికి పునరుద్ధరిస్తారు.

ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆర్డర్ ఉండదు.

2022:పపిహెచ్వి:5719

పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయాలి.

బి.ఎస్.భానుమతి, జె.

04th మార్చి, 2022

RAR